

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătorie Chișinău din 15 ianuarie 2019 și deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2019, declarat de avocatul Malanciuc Viorel în numele inculpatului

Prohnițchi Ivan XXXXX, născut la XXXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-nul XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>03.04.2018 - 15.01.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>11.02.2019 - 25.11.2019,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>25.02.2020 - 13.05.2020.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei mun. Chișinău din 15 ianuarie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Prohnițchi Ivan a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea *pedepsei stabilite* i-a fost suspendată condiționat pe un termen de *probă* de 4 ani.

Cererea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statutului a cheltuielilor judiciare legate de efectuarea expertizei judiciare medico-legale nr. XXXXX din 05.02.2018 și expertiza judiciară medico-legale nr. XXXXX din 16.02.2018 în suma de 640 lei a fost respinsă, aceste cheltuieli judiciare fiind trecute în contul statului, potrivit art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Gandrabur Gheorghe prejudiciu material în sumă de 3847 lei, moral în mărime de 50.000 lei și 6000 lei cheltuieli de asistență juridică.

2. Instanța de fond a constatat că, la 31.12.2017, în jurul orei 02²⁰, inculpatul Prohnițchi Ivan conducând automobilul "Toyota Corolla", n/î XXXXX, se deplasa pe str. Ion Creangă din direcția str. Calea Ieșilor în direcția str. Eugen Coca, mun. Chișinău. În timpul deplasării pe banda a II-a a carosabilului indicat, ajungând în regiunea intersecției cu str. Eugen Coca, având intenția de a continua deplasarea pe str. Eugen Coca, a efectuat manevra de schimbare a direcției de mers virând la stânga, fără a se asigura în executarea în siguranță a acestei manevre și că nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic și anume nu a cedat trecerea vehiculelor care vin din sens opus și se vor deplasa înainte și anume pe str. Creangă din direcția str. Ștefan Neaga în direcția Calea Ieșilor, ignorând astfel prevederile pct. 45 (1) și (2) a Regulamentului Circulației Rutiere, care indică că "conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; d) situația rutieră. (2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului" și cerințele pct. 56 (2) din același regulament, care indică, că "în cazul virării la stânga s-au întoarcerii, conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea vehiculelor care vin din sens opus și se vor deplasa înainte sau la dreapta" și ca urmare a ieșit pe linia de deplasare în fața automobilului de "Dacia Logan", n/î XXXXX, condus de Gandrabur Gheorghe, a.n. 1988, care se deplasa regulamentar pe banda a II-a a carosabilului str. Ion Creangă din direcția str. Ștefan Neaga în direcția str. Calea Ieșilor și ca consecință a generat coliziune între mijloacele de transport indicate. În rezultatul încălcării regulilor de securitate a circulației rutiere, conducătorului automobilului "Dacia Logan", n/î XXXXX, Gandrabur G., conform concluziilor fixate în raportul de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 16.02.2018, i-au fost cauzate vătămări corporale grave sub formă de fractură liniară osului stâng cu implicarea ambelor lamele, cu deplasarea fragmentelor; traumatism cranio-cerebral închis manifestat prin contuzie cerebrală medie cu focare de dilacerare frontale pe dreapta și parietal pe stânga; plagă contuză temporal pe stânga.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate vina, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate la urmărirea penală, pe care le recunoaște și asupra căroră nu are obiecții.

Astfel, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere și de exploatare a unităților de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale unei persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța de judecată s-a condus de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care este una gravă și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani, că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer, nu are antecedente penale, concluzionând rațional de a-i plica pedeapsa sub formă de închisoare pe o perioadă de 3 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu suspendarea pedepsei cu închisoare, și acordarea posibilității acestuia, ca în termenul de probă prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce acordat, conform prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța a considerat oportun de a respinge cererea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statutului a cheltuielilor judiciare legate de efectuarea expertizei judiciare medico-legale nr. XXXXX din 05.02.2018 și expertiza judiciară medico-legale nr. XXXXX din 16.02.2018 în suma de 640 lei, aceste cheltuieli judiciare urmând a fi trecute în contul statului, potrivit art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul principal, Elena Nedova, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței, pronunțarea unei hotărâri, prin care lui Prohnițchi Ivan să-i fie numită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu încasarea de la inculpat în folosul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 640 lei.

Apelanta a invocat că este neîntemeiată concluzia instanței de fond, că corijarea inculpatului ar fi posibilă prin aplicarea art. 90 Cod penal.

Modalitatea de executare a pedepsei aleasă în privința inculpatului - și anume executarea reală, este în acord cu principiul proporționalității, luându-se în vedere fapta comisă și urmările grave produse, cât și comportamentul său post infracțional, care nu a restituit prejudiciul material cauzat. Până la pronunțarea sentinței inculpatul nu a întreprins nici o măsură pentru recuperarea prejudiciului cauzat părții vătămate, care în rezultatul accidentului a fost internat în instituția medicală și supus unui tratament pentru recuperare stării sănătății.

Totodată, conform art. 229 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnatul sau sânt trecute în contul statului.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală; întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat prin cererilor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

3.1. A declarat apel și avocatul Viorel Malanciuc, solicitând casarea parțială a sentinței și emiterea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapă mai blândă decât cea stabilită de prima instanță.

Apelantul a invocat că, pedeapsa stabilită prin sentință este una mult prea severă, mai ales ținând cont de faptul că, Prohnițchi I. a săvârșit o infracțiune din imprudență, anterior n-a fost tras la răspundere penală, vinovăția a recunoscut-o integral, a fost de acord din start să achite prejudiciul cauzat.

4. Potrivit deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2019, apelul avocatului a fost respins ca fiind nefondat.

Apelul procurorului a fost admis, casată sentința în partea cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

De la Prohnițchi Ivan s-a încasat în beneficiul statului, cheltuielile de judecată în mărime de 640 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că, instanța de fond corect a conchis că o pedeapsă non privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, or, inculpatului urmează să conștientizeze fapta comisă, care a provocat în urma acțiunilor sale, vătămare gravă a integrității corporale a victimei, în urma accidentului rutier comis de Prohnițchi I.

Ori, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnatului prin lege pentru a demonstra că infracțiunea comisă este un incident în viața lui.

Instanța de fond corect a pus accentul și pe personalitatea persoanei vinovate, învederând și celelalte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului și întemeiat a conchis că împrejurările cauzei, îndeosebi cele reținute de către această instanță, ce vizează personalitatea inculpatului, sunt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, astfel ca dânsul anterior nu a fost condamnat, dar și având în vedere faptul că prejudicierea relațiilor sociale cu privire la siguranța traficului rutier, are consecințe cu un pronunțat caracter grav, reprezentând una din cele mai importante probleme sociale, cu atât mai mult că acesta reprezintă tendințe ascendente.

În această ordine de idei, acțiunile inculpatului cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(3) lit. a) Cod penal, care în conformitate cu art. 16 Cod penal se califică ca infracțiune gravă și care nu prevede pedepse principale alternative, ci doar pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani.

În conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, în calitate de circumstanțe atenuante în privința inculpatului instanța de judecată a stabilit căința sinceră.

Potrivit art. 77 Cod penal, circumstanțe agravante în privința inculpatului instanța de judecată nu a identificat.

Având în vedere toate împrejurările cauzei, pedeapsa de 3 ani închisoare, o să-l convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

În concluzie, pedeapsa stabilită de către instanța de fond cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei, este echitabilă, întrucât este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Deci, instanța de judecată a aplicat o pedeapsă echitabilă în raport cu fapta comisă de inculpat, or, în privința acestuia nu poate fi aplicată o altă pedeapsă mai blândă, decât cea numită, în situația în care sancțiunea normei de drept încălcate de Prohnițchi I.

prevede închisoare, iar, ținând cont de circumstanțele cauzei, acestuia i s-a aplicat prevederile art.90 Cod penal.

Totodată, potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Astfel, cheltuielile de judecată în sumă de 640 lei, suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din 16.02.2018 și raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din 05.02.2018, urmează a fi achitate anume din contul lui Prohnițchi I. în beneficiul statului, având în vedere că, la momentul derulării a acțiunilor de urmărire penală acestea cheltuieli au fost suportate de stat deoarece procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului, ultimul urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a expertizelor judiciare.

5. Avocatul Viorel Malanciuc a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că, instanța nu s-a expus asupra tuturor motivelor, invocate de avocat în interesele inculpatului.

Deși în decizia instanței de apel este indicat că, în ședința de judecată au fost verificate prin citire declarațiile părții vătămate Gandrabur G. și a martorului Iațco M., în realitate aceste declarații n-au fost verificate prin citire, a fost doar enumerată lista probelor părții acuzării.

La examinarea cererii de apel, nu s-a ținut cont de faptul că, inculpatul a achitat încă la 03.01.2019, integral prejudiciul cauzat părții vătămate, fapt confirmat prin declarația notarială din 03.01.2019 (adică a 6-a zi după pronunțarea dispozitivului sentinței de către prima instanță de judecată).

Cheltuielile de judecată, dispuse a fi încasate din contul inculpatului prin decizia instanței de apel au fost achitate la 27.11.2019.

În drept, recursul este întemeiat pe *art. 427 alin. 6 CPP*.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul inculpatului, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul

ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Ori, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârile atacate nu conține motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat au ținut cont că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care se pedepsește în exclusivitate cu închisoare de la 3 la 7 ani, a recunoscut integral vina solicitând judecarea cauzei în procedura simplificată, nu are antecedente penale și este caracterizat pozitiv, cât și de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu $\frac{1}{3}$ a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni

atât din partea lui, cât și a altor persoane, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel (*pct. 2.-5.din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Malanciuc Viorel, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, în privința inculpatului Prohnițchi Ivan XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 iunie 2020.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun